

*Kan frit distribueres
Godkendt*

**Institut for Bæredygtighed og
Planlægning**
Rendsburggade 14
9000 Aalborg

Sagsbehandler:
Frederik Victor Kobbegaard

Dato: 27-05-2025
Sagsnr.: 2025-412-04164

Referat af del 2 af møde i aftagerpanelet for Urban Planning and Management den 13. maj 2025

Tid: kl. 17.30 – kl. 19.00

Sted: Lokale 3.368, Rendsburggade 14, 9000 Aalborg + online

Eksterne deltagere:

- Anne Marie Lautrup Nielsen, Civilingeniør, Transport og trafikplanlægning, Rambøll (Aarhus) (online)
- Martin Richner, Byplanlægger, Sweco (online)
- Alex Tolstrup, Byplanlægger/Projektleder, By- og Landskabsforvaltningen, Byudvikling, Aalborg Kommune
- Mai-Britt Helle Jensen, Leder for By- og Egnsstrategisk Sekretariat, Faaborg-Midtfyn Kommune (online)

Interne deltagere:

- Kristian Olesen, Lektor i byplanlægning og programkoordinator, formand for aftagerpanelet, AAU

Afbud:

Rasmus Nedergård Steffansen, Lektor i byplanlægning, AAU

Enza Lissandrello, Lektor i byplanlægning, AAU

Maja Busck, Byplanlægger/Specialkonsulent, Center for Byudvikling, Københavns Kommune

Britt Vorgod Pedersen, Sekretariatschef Plan22+, Plan22+ / Dansk Byplanlaboratorium

Kirstine Tommerup, Planlægger, Byrum og Mobilitet, Odense Kommune

Referent: Frederik Victor Kobbegaard

Forkortelser brugt i referatet:

AAU = Aalborg Universitet

UPM = Urban Planning and Management (kandidatspecialisering)

PLAN = Institut for Bæredygtighed og Planlægning

BEM = By-, Energi- og Miljøplanlægning (bacheloruddannelse)

SUS = Studenterudviklingssamtaler

EVU = Eftervidereuddannelse

Ad 0. Velkomst og præsentationsrunde

Alle deltagere præsenterede sig.

Ad 1. Godkendelse af dagsordenen

Kristian Olesen gennemgik dagsordenen, som blev godkendt.

Ad 2. Nyt fra bacheloruddannelsen i "By-, Energi- og Miljøplanlægning"

Kristian Olesen gennemgik slides om BEM-bacheloruddannelsen.

Der er sket et fald i optag og frafald på uddannelsen. En del af faldet er naturligt, men instituttet har fokus på at rekruttere studerende. Desværre ser ansøgningstallene for BEM-bacheloruddannelsen i Aalborg ikke ret gode ud på nuværende tidspunkt. I København er tallet bedre. Deadline er 5. juli. Aftagerpanelet spurgte ind til dimensioneringer af studiepladser, og hvorvidt uddannelsen er ramt af dette. Kristian Olesen bekræftede, at dette er tilfældet. Da kandidatuddannelsen er dimensioneret, bliver bacheloren det også.

Den nye studieordning er fuldt indfasat nu. Der er mere fokus på, hvilke teorier og begreber de studerende bliver præsenteret for.

Dernæst spurgte aftagerpanelet ind til, hvorvidt der er viden om årsagerne til frafald, hvilket kun findes i begrænset omfang. Det er svært at få de studerende til at melde tilbage på dette, og årsagerne varierer en del. Der er påbegyndt to initiativer ift. frafald; fokusgruppeinterviews afholdt med nuværende studerende udført af uddannelsens decentrale studievejledere samt SUS (studenterudviklingssamtaler), hvor de studerende bliver tilbudt en samtale om deres studie, deres fremtidige karriere mm. Der er udarbejdet en ramme for samtalerne, så de forløber ensartet henover de to campusser. Der har været gode erfaringer med dette på kandidatuddannelsen. Aftagerpanelet spurgte til, om SUS-samtalerne handler om at skabe job-parathed, hvilket er en af tankerne bag. Aftagerpanelet var også nysgerrige på, hvordan en SUS-samtale forløber. Der er ikke afholdt samtaler endnu, men det handler bl.a. om at sikre, at den studerende er på den rette vej, og at støtte den studerende i at tage de rigtige valg. Det relaterer sig også til, hvad de kunne have lyst til at lave efter dimission. I starten af de studerendes studietid kan det ofte handle om, hvorvidt de har foretaget det rigtige studievalg, og hvordan studiet kan komme til at imødekomme deres forventninger. Kristian Olesen fortalte, at der er en del kurser på de første semestre, som er meget tekniske og svære. Det er håbet, at samtalerne kan holde de studerende til ilden, så de ikke falder fra, fordi de tror, at hele uddannelsen er ren matematik.

Aftagerne var også nysgerrige op, om PLAN spørger de studerende om, hvorfor de har valgt af studere BEM. Kristian Olesen fortalte, at vi både undersøger, hvorfor de har valgt netop denne uddannelse samt hvordan de har hørt om den. Aftagerne foreslog, at man kunne tilføje et spørgsmål om, hvad de ellers overvejede at studere.

Drøftelserne gik derefter på, om PLAN er skarpe nok på, hvad de studerende ønsker, og hvordan vi italesætter det. Kristian Olesen bemærkede, at de studerende ikke viser stor interesse for at arbejde i en kommune i starten af deres studietid, men at det senere bliver mere attraktivt, når de gennem projekter o. lign. stifter bekendtskab med, hvad det kommunale arbejde indebærer. Fra koordinatorens side er der fokus på dette.

Igen udtrykte aftagerne, at det er vigtigt at vide, hvad de studerende gerne vil have, så det store frafald kan mindskes. Kristian Olesen kommenterede, at den nye SU-ordning også spiller en stor rolle. De studerende, der måtte være lidt i tvivl, vælger hurtigere om end tidligere for ikke at risikere at spilde for meget SU. Man kan

desværre ikke skifte studie i løbet af det første år, som var tilfældet, da basisåret eksisterede. Aftagerne foreslog, at der kan lægges endnu større vægt på at inddrage alumni, så de studerende får en god fornemmelse af, hvad man kan arbejde med efter endt uddannelse. PEAS kan også inddrages. Kristian Olesen var enig og kommenterede, at det allerede sker.

Ad 3. Fokus: Bysemestret på bacheloruddannelsen i "By-, Energi- og Miljøplanlægning"

Kristian Olesen fortalte, at by-semesteret på 3. semester nu er udformet, så det består af et obligatorisk kursus og af to ud af tre valgfag. Han gennemgik derefter designet af kurset "Byens infrastruktur og mobilitet":

Kurset er meget hands-on med workshops. I praksis betyder det, at der ikke er forelæsninger, men at der benyttes undervisningsvideoer m.m. I undervisningstiden er der fokus på gruppearbejde ud fra et princip om "flipped classroom". Der er lavet et kursusflow, hvor man gennemgår en række workshops, som simulerer trin i en udviklingsproces. Dette er inspireret af en DesignThinking proces (IDEO). Hver workshop afholdes på denne måde.

Det indholdsmæssige består af tre hovedelementer – byliv, byrum og bystrukturer. Herunder arbejdes der med bykvalitet, bæredygtig mobilitet m.m. Formålet med at arbejde med så mange temaer er at koncentrere sig om skæringsfladerne.

Kurset er relativt intensivt, og de studerende når igennem meget; bl.a. 15 minutters byen, hvad er den gode by, hvad er den bæredygtige by m.v. Derudover er der en del kritisk refleksion, hvor de studerende arbejder med at udvikle et byrum, og de bliver bedt om at overveje en bæredygtig praksis. Der er en del fokus på teknologiske værktøjer, som de studerende kan bruge. På den måde lærer de studerende også at arbejde praktisk med stof. Derudover er der fokus på, at de studerende får lov til at prøve at arbejde med konceptudvikling; både i praksis og ifm. at kunne udforme et narrativ.

Aftagerpanelet spurgte ind til, hvorvidt det er en lokalplan, der skal udvikles. Kristian Olesen forklarede, at det ikke er en lovbunden plan, men en mellemformsplan (udviklingsplan). Selve udviklingen af lokalplan ligger i kurset Planjura og Regulering. I Design af byen infrastruktur og mobilitet inddrages flere forskellige koncepter, så man både arbejder med mobilitet og andre områder.

Aftagerpanelet stillede spørgsmål til, hvorvidt kurset reflekterer en virkelighed, hvor der ofte allerede er investorer, der ved, hvad de ønsker, og hvordan en sådan plan skal tage sig ud. Kristian Olesen forklarede, at det er oplevelsen, at det er de færreste, der rent faktisk kommer til at sidde med kreativ planlægning, men at der oftest arbejdes inden for relativt stramme rammer og økonomi. Denne virkelighed afspejles ikke rigtigt i kurset, hvor der fokuseres mindre på økonomi og mere på bæredygtighed og ideel udvikling.

Aftagerpanelet kommenterer at det er vigtigt at kunne arbejde med developer-planer og arbejde med bæredygtighed og økonomi ift. dette. Økonomiske beregninger er blevet en kæmpe del af det, der ligger i byudvikling. Kristian Olesen var enig og konkluderede, at det måske ikke fylder nok på uddannelsen, men at man løbende snakker om, hvornår man begynder at arbejde med stramme økonomiske rammer, fordi man ikke ønsker at svække de studerendes drive og indstilling. Aftagerpanelet kommenterede, at det er vigtigt at skabe forståelse for den kontekst, der rent faktisk arbejdes med i virkeligheden, og at de studerende selv skal kunne vurdere økonomiske aspekter. Kristian Olesen tog dette til efterretning.

Aftagerpanelet kommenterede også, at det er vigtigt at lære de studerende fagsproget, da det er vigtigt for at kunne begå sig på arbejdsmarkedet.

Aftagerpanelet spurgte ind til, hvor meget plads mobilitet har i kurset. Mobilitet er ét aspekt, men det er ikke fokus. Kurset tager i høj grad udgangspunkt i 15 minutters byen. Aftagerpanelet spurgte ind til baggrunden herfor, da 15 minutters byen ikke er et særligt anvendt koncept i Danmark, hvortil Kristian Olesen oplyste, at dette delvist er drevet af meget store kompetencer på stedet.

De studerende slutter af med et strukturelt forslag, som skal udformes i 3D. På baggrund af tidligere kommentarer fra aftagerpanelet har man hentet øget inspiration fra A&Ds kurser i urban design og byforståelse.

Drøftelserne gik også på, hvor meget den bæredygtige by fylder i de studerendes semesterprojekter. De studerende bestemmer selv, hvad de arbejder med, men underviserne forsøger naturligvis at præge dem.

Ad 4. Nyt fra kandidatspecialisering i "Urban Planning and Management"

Kristian Olesen gennemgik slides om kandidatspecialiseringen i "Urban Planning and Management". Kandidatuddannelsen med sine fire specialiseringer er blevet dimensioneret, hvilket er sket på baggrund af ledighed. UPM-specialiseringen har ca. 15 pladser plus overbooking, hvilket reelt betyder op til ca. 25 studerende. Det er dog det samlede tal for kandidatuddannelsen, som er gældende.

Optaget så fint ud sidste år. Dette var generelt båret af, at der er en del fra BEM-bachelor, der søgte ind. Der er ikke en eneste herfra, der har søgt i år, så vi ser ind i et mindre optag.

Fra efteråret er projektledelseskurset på 3. semester blevet obligatorisk. Derudover er videnskabsteori taget ud som selvstændigt kursus og er blevet indarbejdet i projektmodulet med et øget antal ECTS til at dække det. Dette er gjort for at imødekomme en kobling mellem kursus og projekt.

Kristian Olesen gennemgik, hvor de studerende har fået arbejde efter endt uddannelse. 10 ud af 14 kunne identificeres som værende i job. Der er i år udfordringer med at finde praktikpladser. Generelt har de studerende oplevet mange afslag. Det plejer at være omkring dette tidspunkt, at tingene begynder at falde på plads. Det er generelt hos kommuner og konsulentvirksomheder, der ansøges.

Fremadrettet indføres der uddannelsesledere for de enkelte programmer. Ændringen har været undervejs i noget tid, men som ikke har udmøntet sig endnu. Ideen er at få en stærkere og mere strategisk ledelsesstreng ind på uddannelserne. Rollen skal tænkes lidt som forskningsledere og fungerer allerede på andre institutter.

Der har været arbejdet meget med kandidatreformen. Den er nu landet som en 1+2 model, hvor de studerende starter med et år med SU på universitetet og derefter to år med deltidsarbejde med løn i en organisation sammen med studier på universitetet. Der skal laves nogle få erhvervskandidater på hvert program med start i 2028.

Ad 5. Efter- og videreuddannelse, nyt særskilt modul i "15 minutters byen - i dansk kontekst" [15 minutters byen - i dansk kontekst \(2025/2026\)](#)

Kristian Olesen oplyste, at der bliver opstartet et nyt EVU-kursus i 15 minutters byen. Kurset bliver kørt første gang til efteråret og strækker sig over fem seminardage. Formålet er at oversætte konceptet til dansk kontekst og undervise det; herunder i potentialer og de strategiske aspekter. Desuden arbejdes der med implementering og præsentation. Ideen er, at deltagere kommer med deres egne cases, som der arbejdes med.

Aftagerpanelet stillede opfølgende spørgsmål: Hvad er baggrunden for valget af dette tema? Hvor mange byer er dette reelt relevant for?

Kristian Olesen forklarede, at kurset udspringer af et forskningsprojekt, der har været en del opmærksomhed om, ligesom at universiteterne er pålagt at udvikle flere EVU-tilbud.

Aftagerpanelet kommenterede, at mange af de kursuspenge, der bruges på arbejdsmarkedet, langt oftere bruges på at invitere folk ind til temadage, hvor der arbejdes med fælles kompetencer – ikke til at enkelte medarbejdere sendes på eftervidereuddannelse. Der opfordres til at arbejde mere på, hvad der rører sig; herunder energilandskaber, multifunktionel jordfordeling, åbent land, helhedsorienterede løsninger mv.

Der var et ønske om at tænke i mindre formater, hvor der ikke skal tilsidesættes 5 hele dage til uddannelse.

Kristian Olesen oplyste, at der også er tanker om en masteruddannelse, men at en sådan selvfølgelig ville blive noget helt andet.

Aftagerpanelet kommenterede, at det er vigtigt at tænke projektøkonomi og eksisterende netværk ind i planlægningen. Aftagerpanelet spurgte også ind til sprog, hvortil Kristian Olesen forklarede, at der vil være engelske elementer, men at det er henvendt mod et dansk publikum.

Til sidst opfordrede aftagerpanelet til at tænke ledelseslagene som målgruppe.

Ad 6. Evt.

Kristian Olesen opfordrede aftagerpanelet til at foreslå punkter til fremtidig diskussion:

- Yderligere diskussion om, hvorledes kurser kan reflektere en økonomisk virkelighed. Dette skal både omhandle lavpraktiske, økonomiske beregninger, og et økonomisk sprog så man kan snakke med i en samtale med en investor eller lign. Dette kan indarbejdes ved at inddrage eksterne aktører, der har ekspertise her. Det kan desuden medregnes i projekterne, så de bliver mere realistiske. Et eksempel er f.eks. ved planlægning af parkering, hvor indtægter er et vigtigt element i planlægningen heraf.
- Aftagerpanelet efterspurgte desuden fokus på et mere bystrategisk perspektiv.